

Лицата на миграцията

Най-затрогващото и най-разтърсващо впечатление, с което ще отпратя изминаващата си 2015 г. е свързано със сърцераздирателната снимка на удавеното 3-годишно сирийско момченце, изхвърлено на плажа край турския курорт Бодрум. Това момченце имаше име. Неговото име бе Айлан Кюрди. Три-годишният Айлан Кюрди се удави заедно с 5-годишния му брат Галип и 35-годишната им майка Рехан, когато лодката със семейството, превозвано от каналджии, потъна в морето между турския бряг и гръцкия остров Кос. Оцеля единствено бащата Абдула. Семейството от сирийския град Кобани опитвало да емигрира в Канада, където живее сестрата на бащата. Тя им помагала финансово, но молбите им били отхвърлени от канадските власти. Пътят към Канада се оказва истинска Голгота за семейството.

„Който не изпитва съчувствие към бежанците, няма сърце. Но този, който не изпитва нищо друго освен съчувствие, няма разум.“ Хората, които не съчувстват на жертвите на жестоката война, водеща се през една държава от нас, са лишени от емпатия, от разум и от човешина.

Няма лесни отговори на въпросите, които кризата в Сирия и възходът на Ислямска държава на няколко места в Близкия изток отприщи. През последните месеци се нагледахме на нелепици от рода на това, че сме свидетели на ново преселение на народите до това, че бежанската криза е „организирано и целенасочено“ мероприятие.

Точно колко далеч от истината е теорията, че Европа е изправена пред опасността едва ли не да бъде залята от „масовото нахлуване на другородци“ показват данните на европейската гранична агенция Фронтекс, според които от началото на тази година в ЕС са влезли малко повече от 340 000 имигранти от държави извън съюза (над 70 процента от които пристигат от държави, разкъсвани от войни или систематично разрушавани от терористични режими като Сирия, Еритрея и Афганистан). Истина е, че тази цифра вече надхвърля общия брой на имигрантите, пристигнали в ЕС през 2014, и ще продължи да нараства до края на годината, но на фона на 510-те милиона граждани на съюза да се говори за заливаща ни имигрантска/бежанска вълна е меко казано нелепо.

Те, разбира се, намират допълнителен аргумент във вярата, че Европа се „ислямизира“ и пристигането на много нови мюсюлмани ще допринесе за този процес. Докато е истина, че голяма част от пристигналите в ЕС през последната година имигранти изповядват исляма (макар че сред тях има и немалко християни, както и, разбира се, представители на други религиозни общности) и също така е вярно, че процентът на мюсюлманите в ЕС нараства през последните няколко десетилетия.

Едва ли има съмнение, че и бежанците, и имигрантите като цяло потенциално могат да се превърнат в икономически проблем за Стария континент при погрешно водена икономическа политика, но от политическа гледна точка те са по-скоро възможност за екстремистки настроени политици да консолидират влиянието си,

отколкото реална заплаха на ниво религия, култура или суверенитет, каквато противниците им се опитват да ги изкарат.

Много хора разбират това и се водят в действията си повече от солидарността към ближния, съчувствието към страдащия и стремежа да помогнат на изпадналия в беда, а не от страха от различния. Струва ми се, че в духовен и интелектуален план техните представители в България са истинските наследници на онова общество, което приема над 20 000 арменски бежанци в началото на века и хиляди руснаци, бягащи от Червения терор няколко години по-късно. При все това безкритичното приемане на бежанците ми изглежда също така недомислено, колкото и безкритичното им отхвърляне, а вменяването на колективна вина у европейските граждани за съдбата на тези хора е толкова популистко, колкото и създаването на атмосфера на страх и недоверие спрямо тях.

В тази връзка смятам, че за бъдещето на Европа ще бъде важно да се преосмислят онези политики по отношение на имигрантите, които допринасят за капсулирането им и позволяват появата на „другородни“ анклавни в сърцето на Стария континент, и те да бъдат заменени с такива, защитаващи ценностите, върху които е изградена европейската цивилизация, сред всички граждани на ЕС, независимо от произхода им. Конкретните предложения, разбира се, са обект на съвсем друг разговор, особено имайки предвид, че този текст вече е твърде дълъг.

Винаги ми е било любопитно как хората, които не са изкушени от история и/или икономика, си обясняват възхода и богатството на европейската цивилизация. Чела съм много теории, повечето от които включват някаква форма на империализъм и ограбване на останалия свят. В действителност обаче Европа, Северна Америка и онези държави по света, които следват модела им, забогатяват преди всичко, защото съумяват да изградят култура на относително уважение към индивидуалното право на всеки индивид на живот, свобода и собственост, относителна толерантност към различните, възможност да се придвижваме, да търгуваме едни с други и да си помагаме без страх и със сравнително малко ограничения, самоуправление и отвореност към света.

Затова и всяко екстремистко движение, поставило си за цел да разруши „стария свят“ – като започнеш от болшевиизма и нацизма, и приключиш с ИД – на първо място атакува тези ценности. Изкушението да получим някаква ефимерна сигурност като се оградим със стени от света около нас, е голямо във време на реален или изкуствено подсилван страх, но в крайна сметка не стените ще ни предпазят, а институциите на сътрудничество и взаимопомощ, върху чиято основа е изградена съвременната цивилизация. За да не допуснем драмата край бреговете на Бодрум.

Изготвила: Мария-Луиза Юлианова Дурева,

СОУ „Георги Бенковски“, гр. Тетевен